

Co je infekční peritonitida koček?

- Infekční peritonitida koček (FIP) je způsobena kočičím koronavirem (FCoV).
- Možnost nákazy FCoV je všudypřítomná a nákaza je běžná zejména v prostředích s vysokou koncentrací koček.
- FIP se rozvine pouze u části nakažených koček.
- Stres (osvojení, kastrace, pobyt v přepravním boxu) zvyšuje náchylnost k onemocnění koček.
- FIP se vyskytuje zvláště u koček mladších 1 roku a v prostředí s vysokou koncentrací koček.
- Zdá se, že více jsou ohroženy šlechtěné kočky.
- FCoV dokáže v suchém prostředí přežít asi 2 měsíce.
- FCoV lze snadno zlikvidovat detergenty a dezinfekčními prostředky.

Infekce

- Hlavním zdrojem infekce FCoV jsou výkaly infekčních koček; přenos slinami nebo v průběhu březosti je vzácný.
- FCoV se může přenášet i nepřímo (stelivo, obuv, oděv)
- Kočky začínají šířit virus již během prvního týdne po naze a šíří jej po několik týdnů nebo měsíců, někdy i celý život.
- FIP je způsobena variantami (mutanty) FCoV, které se rychle množí v makrofázích a monocytech.
- Zda se FIP rozvine či nikoliv závisí na virové zátěži a imunitní odezvě kočky.

Klinické příznaky

- Většina koček nakažených virem FCoV zůstává zdravá nebo vykazuje jen mírný střevní katar.
- Mezi obvyklé počáteční příznaky FIP patří kolísavá horečka úbytek hmotnosti, anorexie a deprese.
- Pokud se rozvine onemocnění, FIP se projevuje jako
  - efuzivní (vlhká) forma, charakterizovaná polyserositidou (ascites, hrudní a/nebo perikardiální výpotek) a zánětem cév
  - neefuzivní (suchá) forma, charakterizovaná granulomatózními lézemi v různých orgánech (zvětšení ledvin, chronický průjem, zvětšení lymfatických uzlin)
 Tyto formy jsou považovány za klinické extrémy téhož stavu.
- Mezi oční projevy patří uveitida, výskyt sraženin v přední oční komoře, perivaskulární infiltráty na sítnici a pyogranulomatózní zánět cévnatky a sítnice.

- Neurologické příznaky (u ca. 10 %) zahrnují poruchy koordinace, předrážděnost, záškuby očí, záchvaty, změny chování a poškození hlavových nervů.
- Klinické projevy se značně liší a závisí na rozšíření lézí.

Diagnóza

- Neexistuje žádný neinvazivní test pro potvrzení suché formy.
- Laboratorní nálezy ukazující na FIP jsou lymfopenie, neregenerativní anémie, zvýšení koncentrace celkové bílkoviny v séru, hyperglobulinémie, nízký poměr albumin/globuliny, vysoké hladiny α -1 glykoproteinu a vysoký titr protilátek proti FCoV.
- Samotné vysoké titry protilátek proti FCoV nemají žádnou diagnostickou hodnotu.
- Výpotek s podezřením na FIP vykazuje pozitivní Rivaltovu zkoušku, vysoké hladiny proteinů, nízký poměr albumin/globuliny a obsahuje neutrofilů a makrofágů.
- Diagnózu FIP potvrzuje přítomnost buněk pozitivních na antigen FCoV (imunofluorescence, imunohistochemie na bioptickém materiálu z pyogranulomat nebo buněčného sedimentu z ascitické tekutiny) prokázána speciálními laboratoři.
- FCoV RT-PCR na krevních vzorcích není vhodná pro diagnózu: Nelze odlišit mutanty vyvolávající FIP od „normálního“ FCoV.

Léčba onemocnění

- FIP má špatnou prognózu. Medián doby přežití po stanovení diagnózy je 9 dnů.
- Eutanázie má být zvažována až po stanovení definitivní diagnózy.
- Podpůrná léčba je cílena na potlačení zánětlivé a škodlivé odezvy imunitního systému, obvykle s použitím kortikosteroidů, nicméně její přínos nebyl prokázán.
- V domácnosti, kde zemřelo zvíře na FIP, je doporučeno počkat s pořízením další kočky 2 měsíce. Další kočky v domácnosti jsou velmi pravděpodobně přenašeči FCoV.
- FIP představuje problém u skupinově chovaných koček (chovné stanice a útulky), a jen vzácně je pozorována u koček, které žijí střídavě venku a v domácnosti.
- Riziko kontaminace lze snížit striktní hygienou a udržováním koček v malých, dobře přizpůsobených skupinách s dostatečným a častým čištěním steliva nebo přístupem ven.
- Přenašeče FCoV lze odhalit pomocí kvantitativního RT-PCR vyšetření výkalů v reálném čase. Je ale nezbytné odebrat více vzorků (4x během 3 týdnů).

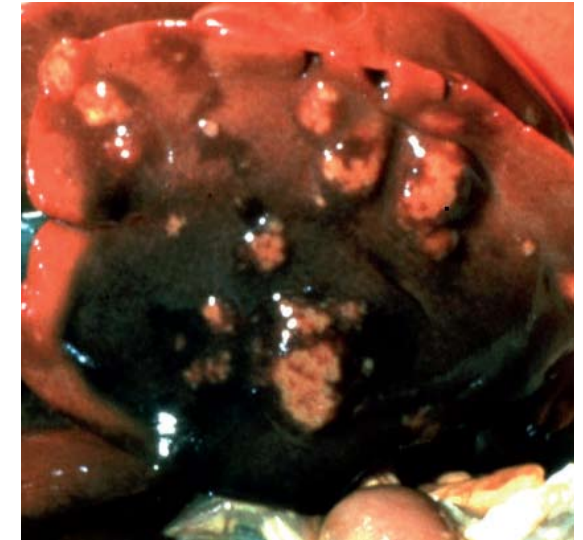
Očkování

- Vakcinace proti FIP nepatří mezi základní očkování
- V USA a některých evropských zemích je dostupná pouze jediná (intranasální) vakcína proti FIP.
- Vakcína neúčinkuje u koček dříve nakažených FCoV, může být ale užitečná u séronegativních koťat, než se dostanou do endemického prostředí.
- Je-li zvažováno očkování, první dávka by měla být aplikována nejdříve po 16 týdnech života.

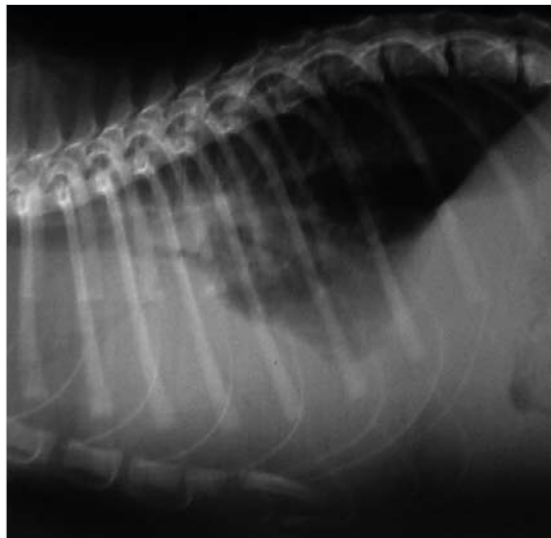
Se svolením Hannah Dewerchin z univerzity v Gentu

■ Hromadění tekutiny v oblasti břicha u kočky Sfinx s FIP.

© Meriel

■ Suchá forma FIP: granulomatózní léze na játrech.

Se svolením Alberta Lloreta

■ Rentgenový snímek kočky s FIP vykazující hrudní a břišní efuzi.

Se svolením Erica Déana

■ Uveitida u kočky se suchou formou FIP.

Se svolením Alberta Lloreta

■ Krvácení do přední komory oka u kočky s FIP.